

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (osmo vijeće)

5. lipnja 2014. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Priznavanje i izvršenje privremenih i zaštitnih mjera – Poništenje početne odluke – Ostanak pri zahtjevu za prethodnu odluku – Obustava postupka“

U predmetu C-350/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio l'Augstākās tiesas Senāts (Latvija), odlukom od 12. lipnja 2013., koju je Sud zaprimio 25. lipnja 2013., u postupku

Antonio Gramsci Shipping Corp.,

Apollo Holdings Corp.,

Arctic Seal Shipping Co. Ltd,

Atlantic Leader Shipping Co. Ltd,

Cape Wind Trading Co.Ltd,

Clipstone Navigation SA,

Dawnlight Shipping Co. Ltd,

Dzons Rids Shipping Co.,

Faroship Navigation Co. Ltd,

Gaida Shipping Co.,

Gevostar Shipping Co. Ltd,

Hose Marti Shipping Co.,

Imanta Shipping Co. Ltd,

Kemeri Navigation Co.,

Klements Gotvalds Shipping Co.,

Latgale Shipping Co. Ltd,

* Jezik postupka: latvijski

Limetree Shipping Co. Ltd,
Majori Shipping Co. Ltd,
Noella Maritime Co. Ltd,
Razna Shipping Co.,
Sagewood Trading Inc.,
Samburga Shipping Co. Ltd,
Saturn Trading Co.,
Taganroga Shipping Co.,
Talava Shipping Co. Ltd,
Tangent Shipping Co. Ltd,
Viktorio Shipping Co.,
Wilcox Holding Ltd,
Zemgale Shipping Co. Ltd,
Zoja Shipping Co. Ltd

protiv

Aivars Lembergs,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: C. G. Fernlund, predsjednik vijeća, A. Ó Caoimh i C. Toader (izvjestitelj), suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za vladu Ujedinjene Kraljevine, J. Beeko, u svojstvu agenta, uz asistenciju B. Kennellyja, *barrister*,

— za Europsku komisiju, A. Sauka i A-M. Rouchaud-Joët, u svojstvu agenata,

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 34. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001, L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između Antonio Gramsci Shipping Corp. i 29 drugih tužitelja, s jedne strane, i A. Lembergsa, s druge strane, u vezi s priznanjem i izvršenjem sudske odluke koju je donio High Court of Justice (Engleska & Wales), Queen's Bench Division (Trgovački sud) (Ujedinjena Kraljevina), koji je naložio pljenidbu imovine koja se nalazi u vlasništvu ili koju kontrolira tuženik u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: rješenje o pljenidbi).
- 3 Sud koji je uputio zahtjev tvrdi da odluka kojom je određena pljenidba, u sustavu *common law* poznata pod nazivom „nalog Mareva“, ima učinak *in personam* da određenoj osobi zabranjuje prenošenje drugim osobama određenih dijelova imovine. Ta odluka, dakle, nema utjecaja na samu imovinu, već na određenu osobu.
- 4 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, bitno je odrediti može li u okviru postupka priznavanja i izvršenja odluke koju je donio sud neke druge države članice šteta koju pretrpe osobe koje nisu stranke u tom postupku biti razlog za primjenu klauzule o javnom poretku koja se nalazi u članku 34. stavku 1. Uredbe br. 44/2001. U tim je uvjetima Augstākās tiesas Senāts odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 34. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 tumačiti na način da, u okviru postupka priznavanja odluke koju je donio sud druge države članice, povreda prava osoba koje ne sudjeluju u glavnom postupku može biti razlog za primjenu klauzule o javnom poretku predviđene navedenim člankom 34. stavkom 1. i za odbijanje priznanja te odluke u mjeri u kojoj ona utječe na osobe koje ne sudjeluju u glavnom postupku?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, treba li članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima tumačiti na način da načelo prava na pravično suđenje iz Povelje omogućuje da se prilikom odlučivanja o zaštitnim mjerama u postupku ograniči pravo vlasništva osoba koje u navedenom postupku ne sudjeluju kao stranke, iako je propisano da svaka osoba na koju utječe odluka o zaštitnim mjerama u svakom trenutku ima pravo obratiti se dotičnom sudu sa zahtjevom da odluku izmijeni ili poništi, pri čemu su tužitelji zaduženi za obavještanje zainteresiranih osoba o donesenoj odluci?“

- 5 Tijekom pisanog dijela postupka Vlada Ujedinjene Kraljevine istaknula je da je rješenje o pljenidbi poništeno. Točnije, iz svih podataka kojima Sud raspolaže proizlazi da je sud koji ga je donio odlučujući o meritumu u drugom sudskom sastavu to rješenje poništio odlukom od 12. srpnja 2012. Tu je odluku u žalbenom postupku potvrdio Court of Appeal (Engleska & Wales) (građanski odjel) odlukom od 19. lipnja 2013. Dana 26. srpnja 2013. Supreme Court of the United Kingdom odbio je pravni lijek uložen protiv potonje odluke tako da je odluka kojom je rješenje o pljenidbi poništeno stekla svojstvo pravomoćnosti.
- 6 Nakon tog upozorenja, tajništvo Suda dopisom od 8. studenoga 2013. pozvalo je sud koji je uputio zahtjev da se izjasni ostaje li pri upućenom zahtjevu za prethodnu odluku. Taj je sud dopisom od 3. veljače 2014. naveo da se zastupnik tuženika A. Lembergsa na raspravi održanoj 22. siječnja 2014. izjasnio da bi odgovori Suda sudu koji je uputio zahtjev, iako mu u tom predmetu više nisu potrebni jer je rješenje o pljenidbi poništeno, ipak bili korisni s obzirom na to da se pred njim vodi sličan postupak. Sud koji je uputio zahtjev odlučio je, dakle, ostati pri prethodnim pitanjima koja je uputio.

- 7 Najprije valja podsjetiti da je u točki 30. Preporuka namijenjenih nacionalnim sudovima koje se odnose na pokretanje prethodnog postupka (SL 2012, C 338, str. 1.) propisano da je „u interesu dobrog odvijanja prethodnog postupka pred Sudom i u cilju očuvanja njegovog korisnog učinka, na sudu koji je uputio zahtjev da obavijesti Sud o svim postupovnim okolnostima koje bi mogle utjecati na prethodni postupak“.
- 8 Nadalje, iz sudske prakse Suda proizlazi da je, u okviru suradnje između potonjeg i nacionalnih sudova na temelju članka 267. UFEU-a, isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji sam snosi odgovornost za sudsku odluku koju će donijeti da ocijeni, uzimajući u obzir posebnosti predmeta, kako potrebu za postavljanjem prethodnog pitanja da bi mogao donijeti svoju odluku tako i relevantnost pitanja koja je postavio Sudu (vidjeti presudu Di Donna, C-492/11, EU:C:2013:428, t. 24. i navedenu sudsku praksu).
- 9 Međutim, Sud je također naveo da u iznimnim slučajevima može ispitati uvjete pod kojima mu je nacionalni sudac uputio predmet, kako bi provjerio je li nadležan za odlučivanje. Sud može odbiti odlučiti o prethodnom pitanju koje je nacionalni sud postavio samo ako je posve očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, u slučaju kada je problem hipotetski ili kada Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se moglo dati koristan odgovor na postavljena pitanja (vidjeti presudu Di Donna, EU:C:2013:428, t. 25. i navedenu sudsku praksu).
- 10 Tako valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, iz izričaja i strukture članka 267. UFEU-a proizlazi da je pretpostavka za odlučivanje u prethodnom postupku činjenica da je pred nacionalnim sudovima u tijeku postupak u okviru kojega ti sudovi trebaju donijeti odluku koja može uzeti u obzir presudu kojom se odlučuje o prethodnom pitanju (vidjeti presude Di Donna, EU:C:2013:428, t. 26. i navedenu sudsku praksu kao i Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, t. 28. i navedenu sudsku praksu).
- 11 U ovom je predmetu i sam sud koji je uputio zahtjev ustvrdio da je rješenje o pljenidbi čije je priznavanje i izvršenje traženo poništeno. Stoga se postupak pred tim sudom više ne vodi, pa su pitanja upućena u okviru ovog predmeta postala hipotetska. Činjenica da su pred sudom koji je uputio zahtjev u tijeku slični postupci nema utjecaja na tu tvrdnju.
- 12 U svakom slučaju, kad bi tumačenje prava Unije bilo potrebno za rješenje nekog drugog spora, sud koji je uputio zahtjev, ako je to potrebno, može na vlastitu inicijativu i na temelju članka 267. UFEU-a Sudu postaviti pitanje.
- 13 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da postupak odlučivanja o zahtjevu za prethodnu odluku treba obustaviti.
- 14 Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (osmo vijeće) rješava:

Obustavlja se prethodni postupak o zahtjevu za prethodnu odluku koji je odlukom od 12. lipnja 2013. uputio Augstākās tiesas Senāts (Latvija).

Potpisi